

Tilsynsrapport

Afdelingens navn og adresse	Kløverhulen, Nygårdsvej 3B, 8270 Højbjerg
Dagtilbuddets navn	Holme Rundhøj
Titel på deltagere på mødet	Forældrerepræsentant Medarbejderrepræsentanter fra vuggestuen Medarbejderrepræsentanter fra børnehaven Pædagogisk leder Pædagogisk leder (observatør) Dagtilbudsleder Tilsynsførende dagtilbudskonsulent
Dato for tilsynsmødet	07.12.2023

Det uvildige tilsyns samlede vurdering af kvaliteten.....	3
Vurderingen af kvaliteten af de pædagogiske læringsmiljøer	4
Børneperspektivet, børnefællesskaber og børn i sårbare og udsatte positioner	4
Det sproglige læringsmiljø.....	6
Forældresamarbejde	7
Ramme for det uvildige tilsyn	9

Denne tilsynsrapport er udarbejdet på baggrund af et lovpligtigt uvildigt tilsyn. Det uvildige tilsyn gennemføres af en dagtilbudskonsulent fra Børn og Unge i Aarhus Kommune. Man kan læse mere om tilsynsprocessen i bilaget bagerst i tilsynsrapporten eller på kommunens hjemmeside.

Det uvildige tilsyns samlede vurdering af kvaliteten

Den samlede vurdering af kvaliteten i forbindelse med det uvildige tilsyn er *justér den pædagogiske praksis*

Under observationen ses at personalet udviser glæde, engagement og understøttende deltagelse i arbejdet med børnegruppen. På tilsynsmødet er det tydeligt, at personale og ledelse har en kultur for forsat at forholde sig nysgerrigt og reflekterende til den pædagogiske praksis. Personale og ledelse er optaget af at udvikle pædagogikken, så de pædagogiske og fysiske læringsmiljøer løbende afstemmes efter den aktuelle børnegruppes behov og interesser.

Det vurderes, at pædagogikken er passende ift. at imødekomme de fleste børns behov og forudsætninger, og der reflekteres udviklingsorienteret over, hvordan pædagogikken kan justeres med henblik på at understøtte *alle* børns behov og deltagelse i børnefællesskabet.

Børnefællesskaber, børneperspektivet og børn i sårbare og udsatte positioner: *Justér pædagogisk praksis*

Interaktionen mellem børn og personale er positiv. Personalet er tilgængelige, stiller sig til rådighed og befinder sig i øjenhøjde med børnene. Der veksles mellem børneinitierede og voksenstrukturerede aktiviteter.

Personalet er opmærksomt på at give mulighed for differentierede former for deltagelse i fælles aktiviteter. Det anbefales at arbejdes systematisk med at sikre alle børn adgang til børnefællesskabet.

Det anbefales at børnehuset forsat er opmærksom på en tydelig organisering og fordeling af personalet med henblik på understøttelse af børnenes leg og for at tilgodese behov for opsyn med børnene.

Sproglige læringsmiljøer: *Justér pædagogisk praksis*

Det vurderes at personale og ledelse har et grundlæggende solidt fundament i det daglige arbejde med at understøtte de sproglige læringsmiljøer. Endvidere er der arbejdet med at kvalificere de fysiske læringsmiljøer med henblik på at styrke de sproglige læringsmiljøer. Det anbefales at der er et særligt fokus på at den systematiske del af sprogarbejdet, jf. sprogvurderinger og sproghandleplaner.

Det anbefales at der arbejdes med at indsatsen i forhold til børn med dansk som andet sprog bliver en bevidst integreret del af alle medarbejderen handlinger.

Forældresamarbejde: *Justér praksis*

Det vurderes at forældrerådet og bestyrelse er involveret i relevante processer og kommer med betydningsfulde bidrag til det forsatte samarbejde omkring det videre arbejde. Der er skabt et solidt grundlag for det gode forældresamarbejde og personale samt ledelse er opmærksomme på potentielle udviklingspunkter.

- Det anbefales at personale og ledelse er nysgerrige på hvordan den daglige kommunikation mellem forældre og personale kan blive lige udbytterig for alle forældre.

Vurderingen af kvaliteten af de pædagogiske læringsmiljøer

Børneperspektivet, børnefællesskaber og børn i sårbare og udsatte positioner

Vurdering af kvaliteten af børneperspektivet, børnefællesskaber og børn i sårbare og udsatte positioner i forbindelse med det uvildige tilsyn er *justér den pædagogiske praksis*

1. Konklusioner fra observationen
 - Positive og varme interaktioner barn/personale
 - Mindre grupper med voksenstrukturerede aktiviteter og børneinitierede legeforløb
 - Opsyn med og understøttelse af børns leg
 - Understøttelse af børnefællesskabet
 - Overgange og ventetid

Medarbejdere, ledelse og forældre oplever at data fra observationen er genkendelig praksis.

2. Hovedpointer fra dialog/refleksion

Positive og varme interaktioner barn/personale: I afdelingen er der arbejdet bevidst med at styrke afstemte følelsesmæssige reaktioner mellem barn og personale med udgangspunkt i begrebet "udviklende øjeblikke". Personale og ledelse oplever stor tilfredsstillelse ved at observationsdata bekræfter dette arbejde.

Forældrene oplever at personalet er meget nærværende på tværs af børnegrupper, de oplever at børnen mødes med differentierede tilgange og at der tages individuelle hensyn.

Mindre grupper med voksenstrukturerede aktiviteter og børneinitierede legeforløb

Personalet arbejder med opdeling af børnene i mindre grupper. Forældrene har været inddraget i drøftelserne omkring de pædagogiske læringsmiljøer og mindre grupper. I vuggestuen arbejdes med fordeling af aktiviteter og personale på tværs af stuerne.

Af observationsdata fremgår det at der er rig mulighed for fri leg, men der er begrænset adgang til materialer, både i forhold til mængde og tilgængelighed, særligt peges på hvordan legetøj og materialer kan komme i børnehøjde i vuggestuen, i børnehaven savnes materialer der inspirerer til rolleleg. Personalet finder det interessant at arbejde mod, hvordan de både gøre materialerne tilgængelige og samtidig tage højde for at rummet forbliver roligt og indbydende.

På mødet drøftes bl.a. forståelsen af hvornår roder det og hvornår er det en leg/et eksperiment at tømme alle kurve og kasser? Observationsdata har givet anledning til at personalet bliver nysgerrige på, hvordan de får skabt øget tilgængelighed og variation. I januar 2024 skal afdelingen have temadag for personalet med fokus på de fysiske læringsmiljøer.

Opsyn med og understøttelse af børns leg: I afdelingen er personalet tildelt klare roller, så de i videst muligt omfang er til stede i aktiviteter, den frie leg og de daglige rutiner (rollerne er defineret som flyverfunktionen, caféordning og fordybelsesaktiviteter). Rollerne er beskrevet og i flyverfunktionen er en del af opgaven, at man har øje for de børn, der sidder alene og sørger for at barnet tilbydes adgang til fællesskabet. På mødet drøftes hvorvidt det er hensigtsmæssigt, at nye medarbejdere har flyverfunktionen, en rolle som kræver et stort overblik og kendskab til børnegruppen.

På baggrund af data fra observationen drøftes vigtigheden af opsyn med børnegruppen også under den frie leg inde såvel som udenfor. Der er brug for understøttelse af børnenes leg og hjælp til at løse konflikter på en tilfredsstillende måde. I afdelingen har man sammen med forældrerådet drøftet opsyn på legepladsen idet det er et meget stort område, som er svært at have overblik over. Legepladsen er forsøgt opdelt og afskærmet indtil vuggestuen og der arbejdes på at få lavet en yderligere opdeling på børnehavens legeplads. Personalets positionering på legepladsen er og vil forsat være et aktuelt tema.

Understøttelse af børnefællesskabet: Af data fra observationen fremgår det at der generelt er et godt børnemiljø, hovedparten af interaktionen mellem børnene er positiv og med få konflikter, der er mange gode rollemodeller blandt børnene. Der kan med fordel arbejdes med at personalet oversætter børnenes intentioner i de mulige uoverensstemmelser der opstår.

På mødet drøftes hvordan personalet kan hjælpe de børn, der ikke umiddelbart får plads i de strukturerede aktiviteter. Personalet forsøger at guide videre til noget andet men vil fremover være opmærksom på at tilbyde alternativer og give anvisninger til barnet der ikke bliver indlemmet i aktiviteten.

I afdelingen er der fokus på, hvordan fælles aktiviteter som samling kan tilrettelægges, så det favner de enkelte børns interesser. Det er altid muligt for børnene at søge alternativer, at trække sig fra de fælles aktiviteter.

Overgange og ventetid

Med udgangspunkt i data fra observationen drøftes overgange med ventetid. Hvordan kan personalet koordinere og organisere på forhånd, så der opstår mindst mulig forvirring og uro i børnegruppen. F.eks. foretager personalet dagligt beslutning om, hvor børnene skal sidde til måltidet. Personalet kan med fordel være nysgerrige på, hvordan dette opleves ud fra et børneperspektiv og om praksis evt. skal gentænkes eller differentieres.

3. Vurdering og anbefalinger på tiltag

Personalet arbejder reflekteret og nysgerrigt med de problemstillinger som på baggrund af observationen gøres til genstand for faglige drøftelser.

Det anbefales at:

- Forsætte med de faglige drøftelser omkring indretning af de fysiske læringsmiljøer
- Sammenholde rollefordeling og positionering med personalets overblik og kendskab til børnene
- Være nysgerrig på overgange og ventetid – lav evt. flere observationer

Det sproglige læringsmiljø

Vurdering af kvaliteten af de sproglige læringsmiljøer i forbindelse med det uvildige tilsyn er *justér den pædagogiske praksis*

1. Konklusioner fra observationen
 - Respons på nonverbal og verbal kommunikation
 - Opmuntring til samtale
 - Udvidelse af ordforråd
 - Hyppige berigende og udvidende samtaler
 - Åbne spørgsmål – invitation til deltagelse

2. Hovedpointer fra dialog/refleksion

Personale og ledelse tilkendegiver at der løbende arbejdes med de sprogstøttende strategier, der er en god opmærksomhed på at benævne børnenes og personalets handlinger i rutiner såvel som i leg og strukturerede aktiviteter. Personalet justerer samtalen efter børnegruppens alder og forudsætninger (subtil kommunikation/forholdsord). De daglige rutiner prioriteres i forhold til de sproglige læringsmiljøer. Fra forældreperspektivet opleves, at børnenes erfaringer med de sproglige læringsmiljøer bringes tilbage i hjemmet.

I evalueringen af læreplanen fremgår det, at afdelingen har arbejdet med at indrette de fysiske læringsmiljøer med henblik på at understøtte og stimulere børnenes sproglige udvikling. Personale og ledelse fortæller om, hvordan der er arbejdet bevidst med tilgængelighed i forhold til materialer/udstillinger i gang og fællesarealer med henblik på at skabe grundlag for samtale imellem barn/barn og barn/voksen.

I afdelingen er der for nuværende et særligt fokus på at få skabt en systematik for udarbejdelse af sprogvurderingerne. Fra at opgaven primært har ligget hos en enkelt medarbejder ønsker man nu, at alle pædagoger skal kunne foretage en vurdering.

I samarbejde med talehørekonsulent er der arbejdet med at skabe sproglige læringsmiljøer målrettet børn med dansk som andet sprog. Der er blandt arbejdet med mindre spisegrupper og vendespil. Afdelingen har erfaret at det er sårbart at det har været en enkelt medarbejder, der har været tovholder for indsatsen. Der foreligger et arbejde med at få understøtte de sproglige læringsmiljøer for denne børnegruppe gennem hele dagen. Der foretages opfølgende sprogvurderinger på de børn hvor der er brug for en fokuseret eller særlig tilrettelagt indsats.

3. Vurdering og anbefalinger på tiltag

Det vurderes at personale og ledelse har et grundlæggende solidt fundament i det daglige arbejde med at understøtte de sproglige læringsmiljøer. Endvidere er der arbejdet med at kvalificere de fysiske læringsmiljøer med henblik på at styrke de sproglige læringsmiljøer. Afdelingen ændrer i opgave-/rollefordeling i forhold til at foretage sprogvurderingen. Der igangsættes således handlinger på konstaterede udfordringer.

Det anbefales, at der arbejdes med, at indsatsen i forhold til børn med dansk som andet sprog bliver en bevidst integreret del af alle medarbejders praksis – kræver muligvis videndeling – søg evt. inspiration i andre afdelinger

Vurdering af kvaliteten forældresamarbejdet i forbindelse med det uvildige tilsyn er *justér den pædagogiske praksis*

1. På hvilke måder arbejdes der med forældresamarbejdet i afdelingen? Her refereres til afdelingens input på tilsynsmødet, data fra læreplanen samt opsamling på hidtidige tilsyn mv.

I Kløverhulen er der skabt rammer for det formelle og uformelle forældresamarbejde.

Bestyrelsen har på tværs af afdelinger formuleret principper for forældresamarbejde, herunder hvilke kommunikationsformer (platforme, skriftlig, mundtlig) der anvendes i samarbejdet med forældrene. Afdelingen tilkendegiver, at de har et velfungerende forældreråd. Der er stor opbakning til de 5 årlige møder som er kendetegnet ved gode dialoger, lydhørhed og udveksling af gensidige forventninger. De årlige forældremøder er temaorienterede, forældrerådet er med til at vælge temaet, senest var der fokus på håndtering af konflikter. Der afholdes 3 forældresamtaler i løbet af barnets tid i dagtilbuddet.

Det uformelle forældresamarbejde er karakteriseret ved en åben dialog mellem forældregruppen og personalet. Forældrene oplever at de får daglige overleveringer og beskeder fra personalet. Personale og ledelse opleves som tilgængelige og forældrene oplever, at det altid er muligt at afholde ekstra forældresamtaler, som rækker ud over den formelle ramme.

Personalet beskriver, at de er meget opmærksomme på dialogen med forældrene under indkøringen og afholder en opstartssamtale indenfor de første 14 dage.

2. Hovedpointer fra dialog/refleksion

Ved ansættelse af nye medarbejdere er forældresamarbejdet en del af introduktionen til opgaven. Ledelsen og det faste personale er opmærksomme på løbende at følge op, så der kontinuerligt gives vejledning i, hvordan information videregives til forældrene. I afdelingen er der en klar rollefordeling i forhold til hvilket ansvar henholdsvis vikarer og det faste personale har i forældresamarbejdet.

I opgaven omkring at understøtte samarbejdet med alle forældre er der en særlig opmærksomhed på hvordan personalet på forældremøder er opsøgende og samtalende med alle forældre. I de formelle samtaler med flersprogede familier anvendes altid tolk, i de daglige udvekslinger og dialoger kan sprogbarrieren være en udfordring, da det ikke altid er muligt at få alle nuancerne med.

Ved bekymring for barnets trivsel henvender personalet sig hurtigt til forældrene og involverer øvrige tværfaglige samarbejdspartnere i de samarbejder, hvor det er nødvendigt.

3. Vurdering og anbefalinger på tiltag

Det vurderes at der skabt et solidt grundlag for det gode forældresamarbejde og at personale samt ledelse er opmærksomme på potentielle udviklingspunkter.

- Det anbefales at der afdelingen er nysgerrige på hvordan den daglige kommunikation med personalet kan blive lige udbytterig for alle forældre – søg evt. inspiration hos andre afdelinger

Bilag 1

Baggrund for vurderingen i tilsynsrapporten

I denne tilsynsrapport kan man læse opsamlingen på et uvildigt tilsyn i dagtilbudsafdelingen. Opsamlingen indeholder en vurdering af kvaliteten af de pædagogiske læringsmiljøer i afdelingen. Vurderingen er baseret på en uanmeldt observation, andre forhold med betydning for kvaliteten f.eks. den pædagogiske læreplan og data fra sprogvurderinger samt dialogen om kvaliteten på et anmeldt tilsynsmøde.

Det uvildige tilsyn har i perioden 2023-2024 følgende særlige fokusområder:

- Børnefællesskaber, børneperspektivet og børn i sårbare og udsatte positioner
- Sproglige læringsmiljøer
- Forældresamarbejde

Baggrunden for de overordnede fokusområder i tilsynet er centrale elementer i den pædagogiske læreplan i dagtilbudsloven samt centrale indsatser i Børn og Unge.

Drøftelsen af de overordnede fokusområder for tilsynet vil i den enkelte afdeling tage afsæt i, hvad deltagerne på tilsynsmødet finder relevant under dialogen med afsæt i observationen, øvrige data samt refleksioner.

Dokumentation og vurdering af kvaliteten

I alle dagtilbudsafdelinger anvendes 3 kategorier til at beskrive vurderingen af den samlede kvalitet i afdelingen eller kvaliteten i arbejdet med enkelte af fokusområderne i tilsynet.

Kategorierne er følgende: fasthold pædagogisk praksis, juster pædagogisk praksis og ændr pædagogisk praksis. Hvis der på baggrund af tilsynet opstår en bekymring for kvaliteten i læringsmiljøet i afdelingen, kan der iværksættes et skærpet tilsyn.

Kategorier til beskrivelse af vurderingen af kvaliteten under det uvildige tilsyn

Fasthold pædagogisk praksis:

Fasthold pædagogisk praksis betyder, at tilsynet vurderer, at der er mange tegn på god kvalitet i afdelingen inden for et af fokusområderne eller samlet set. Afdelingen arbejder målrettet med at skabe læringsmiljøer, som fremmer alle børns trivsel, læring, udvikling og dannelse. Arbejdet med børnenes mulighed for deltagelse i fællesskaber er synlige i hverdagen og en del af den pædagogiske organisering og planlægning. Afdelingen kan gøre rede for, hvordan der arbejdes med læringsmiljøerne, og det pædagogiske personale har fælles refleksioner, som afspejles tydeligt i den pædagogiske praksis.

Når tilsynet peger på, at afdelingen skal fastholde pædagogisk praksis, anbefales det, at der er en nysgerrighed på, hvordan den høje kvalitet kan fastholdes og fortsat udvikles.

Juster pædagogisk praksis:

Juster pædagogisk praksis betyder, at tilsynet vurderer, at afdelingen arbejder godt med at skabe læringsmiljøer, som fremmer alle børns trivsel, læring, udvikling og dannelse. Afdelingen kan i dialogen om den pædagogisk praksis redegøre og reflektere over, hvordan de arbejder med læringsmiljøerne, børnenes

deltagelse i fællesskaber og det pædagogiske personale har fælles refleksioner, men hensigter og refleksioner mangler nogle steder at blive omsat til pædagogisk praksis for alle børn.

Når tilsynet peger på, at afdelingen skal justere den pædagogiske praksis, anbefales det, at afdelingen arbejder med at justere praksis inden for nogle af fokusområderne for tilsynet.

Ændr pædagogisk praksis:

Ændr pædagogisk praksis betyder, at tilsynet vurderer, at den pædagogiske praksis ikke lever op til en forventelig praksis jf. den pædagogiske læreplan. Afdelingen skal arbejde mere gennemgribende med ændringer af den pædagogiske praksis inden for et af fokusområderne eller samlet set i afdelingen for at udvikle kvaliteten, med henblik på at fremme alle børns trivsel, læring, udvikling og dannelse og muligheder for deltagelse i fællesskaber.

Ved vurderingen 'ændr pædagogisk praksis' vil der være konkrete anbefalinger til, hvad der skal arbejdes med for at styrke og udvikle kvaliteten i afdelingen.

Ramme for det uvildige tilsyn

Det uvildige tilsyn indeholder overordnet set følgende aktiviteter, som ligger til grund for den samlede vurdering af kvaliteten i afdelingen:

Uanmeldte observationer

I dagtilbudsafdelingen er der lavet uanmeldte observationer af tre timers varighed med afsæt i børnemiljøvurderingsskalaerne; ITERS-3 og ECERS-3 i henholdsvis en vuggestue- som børnehavegruppe.

De uanmeldte observationer i dagtilbudsafdelinger er enten lavet af en dagtilbudskonsulent fra forvaltningen eller en anden leder fra dagtilbuddets ledelsesteam. Dagtilbudskonsulenterne er certificerede i at foretage observationer med ITERS-3 og ECERS-3. Dagtilbudsledelsen har gennemgået et læringsforløb, som klæder dem på til at observere med afsæt i udvalgte elementer fra ITERS-3 og ECERS-3 redskabet.

I dagplejen er der lavet to timers observationer med afsæt i KVALid-tilsyn til dagplejen, i såvel dagplejehjem som i legestuegrupper.

Observationerne i dagplejen foretages af uddannede konsulenter fra forvaltningen.

Forberedelse før det anmeldte tilsynsmøde

Den pædagogiske leder og dagtilbudslederen på det anmeldte tilsynsmøde modtager observationsrapporten/-erne en uge før det anmeldte tilsynsmøde. De har derved mulighed for at læse rapporten/-erne og reflektere samt perspektivere det observerede til den samlede praksis sammen med medarbejdere i afdelingen. Det er også muligt for deltagerne at medbringe egne data til mødet.

Det anmeldte tilsynsmøde

Formålet med det anmeldte tilsynsmøde er at vurdere kvaliteten af de pædagogiske læringsmiljøer med henblik på, at medarbejdere og ledere fra dagtilbuddet sammen med forældrerepræsentant og den tilsynsførende dagtilbudskonsulent er lærende sammen om udviklingen af kvaliteten i afdelingen efterfølgende.

Det anmeldte tilsynsmøde har en varighed af tre timer. På mødet er der løbende en dialog med alle mødets deltagere om arbejdet med kvalitet i afdelingen. Afsættet for dialogen er observationen, øvrige data, deltagernes egne refleksioner og perspektiver.

Øvrige data

Under dialogen på tilsynsmødet inddrages øvrige data, der kan belyse kvaliteten i dagtilbudsafdelingen. Disse data er dagtilbuddets pædagogiske læreplan samt evaluering heraf, opsamling på hidtidige tilsyn samt data fra Grafisk LIS. Data kan også være, data, som dagtilbuddets ledelse, medarbejdere eller forældrerepræsentant medbringer, ligesom mødedeltagernes refleksioner vil indgå i datagrundlaget, der er afsæt for vurderingen af kvaliteten.

Tilsynsrapporten

Den samlede vurdering af tilsynet beskrives i tilsynsrapporten, som skal offentliggøres på afdelingens og derved dagtilbuddets hjemmeside.

Skærpet tilsyn

Bekymring

Når der er forhold, som giver anledning til bekymring for kvaliteten i læringsmiljøet i en afdeling, iværksættes et skærpet tilsyn. Ved en bekymring udarbejder den pædagogiske leder samt dagtilbudslederen en redegørelse om sagens forhold. Ved skærpet tilsyn er det muligt at holde et ekstra tilsynsmøde med samme deltagerkreds som ved det almindelige tilsynsmøder. Forældrerådet får også mulighed for at udarbejde en redegørelse i forbindelse med et skærpet tilsyn, såfremt sagens karakter tillader det.

Alvorlig bekymring

Når der er forhold, som giver anledning til alvorlig bekymring for kvaliteten i læringsmiljøer i dagtilbud iværksættes et skærpet tilsyn.

Ved alvorlig bekymring afholdes altid et ekstra tilsynsmøde. Ved behov gennemføres en ekstra observation af læringsmiljøet. Ved alvorlige bekymringer udarbejdes en handleplan med konkrete aftaler om tiltag, opfølgning og evaluering af tiltagene, der giver anledning til den alvorlige bekymring. Handleplanen skal godkendes af Børn- og Ungechefen, og dagtilbuddets bestyrelse har mulighed for at kommentere handleplanen.